

1.	Наслов на наставниот предмет	МЕДИЦИНСКА ЕТИКА			
2.	Код	ОМ-126			
3.	Студиска програма	Општа медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ Медицински факултет, Скопје Катедра за мадицинска етика			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Интегриран циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва/II	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Раководител на катедрата Проф.др Здравко Чакар *наставата ја изведуваат сите наставници на Катедрата за медицинска етика			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Усвојување на историската основа за развитокот на медицинската етика и деонтологија • Усвојување на најважните елементи на медицинската етика • Усвојување на правата, посебно должностите на здравствениот работник во односите со пациентите и нивните роднини и други застапници • Преку примери, запознавање со правилното постапување во секојдневната практика • Интерактивно учење, дебати и семинарски трудови како алатки за полесно усвојување на материјата и слободно размислување за одредени етички проблеми 				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Запознавање со општите начела на етиката како филозофска наука • Запознавање со етичките начела во различните историски епохи • Најпознати филозофски учења и филозофи кои имале допирни точки и со медицинската етика • Општите начела на медицинската етика • Почитување и подеднакво постапување • Комуникација и согласност(информирана согласност) • Претпоставена согласност • Одлучување во име на пациенти кои не се способни самостојно да дадат согласност, поим на застапништво, учество на таквите пациенти до нивните крајни можности на разбирање • Медицинска тајна • Почеток на животот, етички проблеми кај БПО • Крајот на животот, етички проблеми при еутанасијата • Етички постулати во однесувањето меѓу здравствените работници • Етички постулати во однесувањето меѓу здравствените работници и пациентите 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Етички постулати меѓу здравствените работници и роднините на пациентите • Трансплантација и етичките дилеми, посебно при ситуациите на можните кадавер трансплантации • Медицинска грешка и етички проблеми • Кодекси за медицинска етика и деонтологија • Најважни конвенции и декларации, посебно после 1948 година кои во основа ја имаат Универзалната Декларација за човекови права од ОН <p>Семинарска работа: Студентите сами избираат материја од областа на медицинската етика и деонтологија</p>			
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања, дебати, семинари			
13.	Вкупен расположив фонд на време	60		
14.	Распределба на распложивото време	30 часови предавања 30 часови домашно учење		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	30 часови
17.	Начин на оценување			бодови
17.1	Тестови	Континуирана проверка бодови		мин.-макс. 24 - 40
	Завршен испит	Писмен испит бодови		мин.-макс. 24 - 40
17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа бодови		мин.-макс 6 - 10
17.3	Активно учество	Теоретска настава* бодови		мин.-макс. 6 - 10
		*Присуство на теоретска настава 51%-60% - 6 бода 61%-70% - 7 бода 71%-80% - 8 бода 81%-90% - 9 бода 91%-100% -10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д

		од 77 до 84 бода	8 (осум) Ц
		од 85 до 92 бода	9 (девет) Б
		од 93 до 100 бода	10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да ја положи предвидената континуирана проверка или да освои минимум 30% од вкупниот број бодови предвидени за континуираната проверка при што во испитната сесија прво ја полага континуираната проверка, а потоа пристапува на завршен испит.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците кои учествуваат во изведувањето на наставата	
22.	Литература		
	Задолжителна литература		
	Р.бр	Автор	Наслов
22.1	1	Wendy A Rogers Annette Braunack-Mayer	Practical Ethics for General Practice
	2	Бошковски Карпош	Медицинска етика и деонтологија
	3		Прирачник по етика за лекари од СЛА, превод
		Издавач	Година
		Oxford University Press	2009
		ОЗ Дизајн, Скопје	2007
		Македонско лекарско друштво Скопје	2005
	Доплнителна литература		
	Р.бр	Автор	Наслов
22.2	1	Проф.др Здравко Чакар	Збирка на Декларации, Конвенции, Кодекси и закони.
		Издавач	Година

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРВА МЕДИЦИНСКА ПОМОШ
2.	Код	ОМ- 127
3.	Студиска програма	Општа медицина
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно	УКИМ-Медицински факултет Катедра по Анестезиологија со реанимација

	институт, катедра, оддел)				
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Интегриран циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва / II	7.	Број ЕКТС кредити	на 1
8.	Наставник	Проф. д-р. Миле Петровски; Проф. д-р. Мирјана Шошолчева *Наставата ја изведува Катедрата по хирургија и Катедрата по Анестезиологија со реанимација			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Запознавање со основите на првата медицинска помош и основните вештини за основно одржување во живот • Студентите се запознаваат со принципите и вештините на првата помош при состојби на бесознание, крвавења, скршеници, изгореници и други акциденти, како и системот на современа тријажа при масовни несреќи • Студентите се запознаваат со принципите на нега и интензивен третман на критичен болен, како и со вештините кои се користат во интензивна медицина 				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава и практична настава: Циклус I <ul style="list-style-type: none"> • Што е прва медицинска помош: вовед, значење и методи • Причини што доведуваат до потреба од пружање на прва помош и проценка на состојбата: свест, дишење, крвоток, повреди и тежина на нарушувањето на здравјето • Основи на срцево белодробно оживување – СБО • Реанимација • Асфиксија и други состојби на нарушено дишење; • Труења • Шок • Болка • Алергија и анафилакса • Прва помош при истни состојби: хипотермија, хипертермија, давење во вода • Сценарија Циклус II <ul style="list-style-type: none"> • рани и крвавења • Скршеници • Повреди на мускулни и зглобни површини • Изгореници • Преврски и завои • Ефекти од ниски и високи температури • Постапки при големи инциденти-организација • состојби на бесознание • ракување, носење и транспортирање 				

12.	Методи на учење: Наставата ќе се одржува во вид на дводневен интензивен курс. Првиот ден (цикрус I) ќе се изведува теоретска настава и практични вежби по реанимација на фантоми, по групи (3 часа теоретска настава и 4 часа практична настава), додека вториот ден (цикрус II) ќе се изведува иста таква настава по хирургија и вежби (згрижување на крвавења, рани, скршеници и сл.) (4 часа теоретска настава и 4 часа практична настава) Дискусија со консултации со изведувачите на наставата			
13.	Вкупен расположив фонд на време	30		
14.	Распределба на расположивото време	15 часови предавања, вежби 15 часови домашно учење		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	7 часови
		15.2	Вежби, семинари,	Вежби 8 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	15 часови
17.	Начин на оценување			бодови
	17.1	Тестови	Континуирана проверка на знаењата – 2 теста (писмено) мин.-макс 1. Реанимација 30 - 50 2. Хирургија 30 - 50	
		Завршен испит	Ако студентот не освоил минимум бодови од едната или двете континуирани проверки, пристапува кон завршен испит кој претставува една или двете континуирани проверки кои не се положени	
	17.2	Активно учество	Студентот е задолжен во целост да ја посетува теоретската и практичната настава	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис и да пристапи на континуирани проверки на знаењето студентот е потребно во целост да ја посетува теоретската и практичната настава Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на просекот на поените добиени од двата теста. За да се оформи оценката потребно е од двата теста да освојат минимум поени.		
20.	Јазик на кој се изведува	Македонски		

	наставата				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	1	Џефри Шајдер Стивен Р. Хајден Ричард Вулфи Роџер М. Баркин Питер Розен	Розен и Баркинг Петминутна итна медицинска консултација – проект на Владата на РМ	Табернакул Скопје	2011
	2	Членови на Катедрата по Анестезиологија и реанимација	Авторизирани предавања		
	3	Членови на Катедрата по Хирургија	Авторизирани предавања		